

Tema 3

① Demonstrați că $m = \prod_{i=1}^K p_i^{\alpha_i}$ și $a^{p_i} \equiv a \pmod{m}$, $\forall p_i$ atărtă $a^m \equiv a \pmod{m}$.

Pentru a demonstra că $a^m \equiv a \pmod{m}$, folosind proprietățile exponentelor și a convergențelor, vom cau că:

$$a^{p_i} \equiv a \pmod{p_i}, \forall p_i - prim$$

$$a^{p_i} \equiv a \pmod{p_i^{k_i}}, k_i > 0 \text{ (pozitiv)}$$

Vom demonstra $a^m \equiv a \pmod{m}$

$$m = \prod_{i=1}^K p_i^{\alpha_i}$$

Fie $m_i = \frac{m}{p_i^{\alpha_i}}$, m_i inversul modular al lui $\frac{m}{p_i^{\alpha_i}} \pmod{p_i^{\alpha_i}}$.

$$\Rightarrow m_i \cdot \frac{m}{p_i^{\alpha_i}} \equiv 1 \pmod{p_i^{\alpha_i}}$$

$$a^m = a \prod_{i=1}^K p_i^{\alpha_i} = \prod_{i=1}^K a^{p_i^{\alpha_i}} \equiv a \sum_{i=1}^K p_i^{\alpha_i} \pmod{p_i^{\alpha_i}}$$

$$\equiv a^m \pmod{p_i^{\alpha_i}}$$

Deoarece această congruență este adeuțată, pt fiecare p_i T. Chiaruză a resturilor $a^m \equiv a \pmod{m}$

② Făcând exercițiul anterior, arătați că numerele 1729, 10585 și 75361 sunt numere Carmichael

! Un număr Carmichael este un nr compus pozitiv care are proprietatea că pt. $\forall a \in \{1, m\}$ este prim cu m și verifică $a^m \equiv a \pmod{m}$

Pentru a verifica dacă numerele sunt Car., vom verifica dacă $\forall a$ prim cu m verifică $a^m \equiv a \pmod{m}$

$$\text{i. } m = 1729 = 7 \cdot 13 \cdot 19$$

$$\text{verif: } a^{1729} \equiv a \pmod{1729}$$

7, 13, 19 - prime distincte $\Rightarrow$ putem să ne folosim ex 1.

$$\text{ii. } m = 10585 = 5 \cdot 13 \cdot 17 \cdot 29$$

$$\text{verif: } a^{10585} \equiv a \pmod{10585}$$

5, 13, 17, 29 - prime distincte $\Rightarrow$ fals ex 1.

$$\text{iii. } m = 75361 = 11 \cdot 13 \cdot 17 \cdot 31$$

$$a^{75361} \equiv a \pmod{75361}$$

11, 13, 17, 31 - prime distincte $\Rightarrow$ fals de ex. 1.

$\Rightarrow$ Cele trei numere sunt Carmichael.

3) $2^m - 1$ prim $\Rightarrow m$ prim

P.p. $2^m - 1$ - prim, dar m nu este prim

Dacă m nu este prim $\Rightarrow \exists d_1, d_2 \in \mathbb{Z}_+, d_1 \neq d_2 \neq 1, m$

$$\text{a.i } m = d_1 \cdot d_2$$

$$2^m - 1 = 2^{d_1 \cdot d_2} - 1$$

$$2^{d_1 \cdot d_2} - 1 = (2^{d_1})^{d_2} - 1, d_2 = (2^{d_1})^{d_2} - 1$$

$$(2^{d_1})^{d_2} - 1 = (2^{d_1} - 1)((2^{d_1})^{d_2-1} + (2^{d_1})^{d_2-2} + \dots + 2^{d_1} + 1)$$

$2^{d_1} - 1$ - este un factor al lui $2^m - 1$, deoarece d_1 - factor al lui m , dar al doilea factor este întreg > 1 .

$\Rightarrow$ Preocuparea primă contradicție este falsă
 $\Rightarrow m$ prim

4. Legea reciprocității statice al lui Gauss afirma că $\nexists p, q$ prime impare distințe, simbolul lui Legendre $\left(\frac{p}{q}\right)$ este dat de resturile pătratice $(\text{mod } p)$ și $(\text{mod } q)$

Enunțăm astfel:

$\forall p$ -prim impar, $\forall a \in \mathbb{Z}$ avem:

$\left(\frac{a}{p}\right)\left(\frac{p}{a}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2} \cdot \frac{a-1}{2}}$, unde $\left(\frac{a}{p}\right)$ - simbolul lui Legendre
 = este rezidul pătratic al lui a (mod p), iar $\left(\frac{p}{a}\right)$ rezidul
 pătratic al lui p (mod a)

Demonstratie

Caz I: Dacă $p \neq 2$ eamnante modula 4 cu 3 $\Rightarrow$ simbolul $\left(\frac{p}{2}\right) = -1$
 deoarece $p, 2$ prime impară eamnante modula 4 cu 3

Obs: -1 nu este rezidu pătratic modula.

Caz II: Dacă $p \neq 2$ este congruentă cu 1, $\Rightarrow$ rezultatul
 depinde de rezidurile pătratice $\left(\frac{P}{2}\right)$ și $\left(\frac{2}{p}\right)$.

T. reciprocă a lui Euler: $\forall a \in \mathbb{Z}, a^{(p-1)/2} \equiv \left(\frac{a}{p}\right) (\text{mod } p)$

Caz III. Dacă $p, 2$ eamnă modula 4 cu 1, atunci simbolul lui
 Legendre $\left(\frac{p}{2}\right) = \left(\frac{2}{p}\right)$ (fiecare dintre ele este rezidul
 pătratic al celuilalt)

5. Funcție ptu calcularea simb. lui Jacobi

#include <iostream>

```
int jacobi (int a, int m) {
```

```
if (m <= 0 or m % 2 == 0) {
```

    throw std::invalid_argument ("m trebuie

    să fie un număr întreg impar");

```

int symbol = 1;
while (a != 0) {
    while (a % 2 == 0) {
        a /= 2;
        if (m % 8 == 3 || m % 8 == -5) {
            symbol *= -1;
        }
    }
    if (a < 0) {
        a = -a;
        if (m % 4 == 3) {
            symbol *= -1;
        }
    }
    int temp = a;
    a = m;
    m = temp;
    if (a % 4 == m % 4 and a % 4 == 3) {
        symbol *= -1;
    }
    if (m == 1) return symbol;
}
return 0;

```

↓ Jacobi.cpp

6. pe github → Solavay Strassen.cpp

8) Simbolul lui Kronecker

Este o generalizare a simbolului lui Legendre și a lui Jacobi: $a \in \mathbb{Z}$, $m \in \mathbb{Z}_+$

Dacă $m = m_1 m_2 \dots m_k$, simb. $K\left(\frac{a}{m}\right)$ este definit astfel:

- Dacă m împarte a , simbolul este 0
- Dacă m NU împarte a , simbolul este produsul simbolurilor lui L. corespunzătoare factorilor primi divizori ai lui m , ridicate la puterile lor corespunzătoare din factorizarea lui a .

Simbolul lui K are diverse aplicații în teoria numerelor și alte domenii ale matematicii, inclusiv criptografie și în teoria funcțiilor speciale.

9) Determinați utilizând algoritmul lui Fermat dacă numarul 86813 este prim sau compus.

Veifică dacă un nr. m este prim sau compus.

Pasul 1: alegem un nr. aleator a între 2 și $m-1$

Pasul 2: Verifică dacă $a^{m-1} \equiv 1 \pmod{m}$, calculăm a^{m-1}

Pasul 3: Dacă ptu toate valurile alese ptu.a

re verifică această

$$a=2 \Rightarrow 2^{86812} \pmod{86813}$$

Dacă = 1 avem probabil mare că nu să fie prim

$$2^{86812} \pmod{86813} = 33280 \pmod{86813}$$

! $a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$

$$p = 86813$$

$$\text{Verif: } 2^{86812} \equiv 1 \pmod{86813}$$

dar $33280 \neq 1 \Rightarrow$ compus